

Fragment

Autorzy

Przedmowa do wydania drugiego

Przedmowa do wydania pierwszego

Wykaz skrótów

Część ogólna

1. Zasady stosowania metod fizjoterapii w ortopedii i traumatologii narządu ruchu

Dariusz Białoszewski, Magdalena Czajkowska, Anna Daniluk, Anna Hadamus, Monika Lewandowska, Izabela Korabiewska, Edyta Smolis-Bąk

1.1. Fizykoterapia

1.2. Kinezyterapia

1.2.1. Zastosowanie kinezyterapii w leczeniu pacjentów ze schorzeniami narządu ruchu

1.2.2. Specyfika kinezyterapii po zabiegach chirurgicznych

1.3. Masaż

1.4. Terapia manualna

1.5. Metody specjalne

1.6. Metody relaksacyjne i arteterapia

1.7. Optymalizacja fizjoterapii – fizjoterapia skojarzona

2. Podstawowe zasady celowanego postępowania fizjoterapeutycznego w wybranych zmianach patologicznych narządu ruchu

Dariusz Białoszewski, Magdalena Czajkowska, Anna Hadamus, Izabela Korabiewska, Anna Daniluk

2.1. Stłuczenia i krwiaki tkanek miękkich

- 2.2. Rany
- 2.3. Obrzęki pourazowe
- 2.4. Wysięki, przesięki i krwiaki śródstawowe
- 2.5. Skręcenia
- 2.6. Zwichnięcia
- 2.7. Złamania
- 2.8. Przykurcze stawów
- 2.9. Przykurcze mięśni (skrócenie mięśni lub przykurcz z nadmiernego napięcia)
- 2.10. Zaniki mięśni z nieczynności
- 2.11. Dysfunkcje powięzi
- 2.12. Dysfunkcje kaletek maziowych
- 2.13. Dysfunkcje ścięgien
- 2.14. Wybrane powikłania przeciążeniowe, pourazowe i jatrogenne
 - 2.14.1. Wtórne dysfunkcje nerwów obwodowych –usidlenia i zespoły cieśni
 - 2.14.2. Zespoły algodystroficzne (zespół Sudecka)
 - 2.14.3. Odleżyny
 - 2.14.4. Stany septyczne tkanek miękkich / septyczne zapalenia stawów
 - 2.14.5. Artrofibroza
 - 2.14.6. Zakrzepica żylna
 - 2.14.7. Obrzęki limfatyczne

3. Wybrane aspekty fizjoterapii narządu ruchu u pacjentów z wywiadem onkologicznym

Piotr Majcher, Rafał Sapuła

- 3.1. Uwagi ogólne dotyczące fizjoterapii narządu ruchu u pacjentów z wywiadem onkologicznym
- 3.2. Fizjoterapia u pacjenta z wywiadem onkologicznym w okresie okołooperyacyjnym
- 3.3. Leczenie ambulatoryjne

3.4. Leczenie uzdrowiskowe

4. Zasady stosowania ortez w fizjoterapii

Grzegorz Benke

- 4.1. Terminologia i rodzaje ortez
- 4.2. Ortezy elastyczne
- 4.3. Ortezy kończyn dolnych
 - 4.3.1. Stopa
 - 4.3.2. Staw skokowo-goleniowy
 - 4.3.3. Podudzie
 - 4.3.4. Staw kolanowy
 - 4.3.5. Staw biodrowy
- 4.4. Ortezy kończyn górnych
 - 4.4.1. Staw łopatkowo-ramienny
 - 4.4.2. Ramię
 - 4.4.3. Staw łokciowy
 - 4.4.4. Przedramię
- 4.4.5. Nadgarstek
 - 4.4.6. Ręka
- 4.5. Ortezy tułowia
 - 4.5.1. Miednica
 - 4.5.2. Odcinek lędźwiowy kręgosłupa
 - 4.5.3. Odcinek piersiowy kręgosłupa
 - 4.5.4. Odcinek szyjny kręgosłupa

5. Zasady stosowania i przydatność dynamicznego plastrowania w leczeniu pacjentów z dysfunkcjami narządu ruchu

Zbigniew Śliwiński

- 5.1. Wybrane aspekty teoretyczne dynamicznego plastrowania – kinesiology tapingu
- 5.2. Testy przesiewowe stosowane w kinesiology tapingu w celu określenia dysfunkcji i tzw. afektacji wybranych obszarów ciała
 - 5.2.1. Testy przesiewowe dla górnej części ciała

5.2.2. Testy przesiewowe dla dolnej części ciała

6. Wybrane aspekty rehabilitacji chodu

Anna Hadamus

- 6.1. Ocena chodu
- 6.2. Wybrane metody reedukacji chodu
- 6.3. Nauka chodu z wykorzystaniem pomocy ortopedycznych i przyrządów
- 6.4. Znaczenie doboru obuwia i wkładek w reedukacji chodu

7. Zastosowanie wybranych form chodu w rehabilitacji pacjentów z dysfunkcjami narządu ruchu

Anna Daniluk

- 7.1. Wprowadzenie
- 7.2. Zastosowanie chodu do tyłu w procesie rehabilitacji

8. Zasady stosowania w chorobach narządu ruchu leków dostępnych bez recepty

Paweł Krząścik

- 8.1. Wprowadzenie
- 8.2. Skuteczność (profil działania)
 - 8.2.1. Leki przeciwbólowe
 - 8.2.2. Niesteroidowe leki przeciwzapalne (NLPZ)
 - 8.2.3. Inne leki stosowane w chorobach narządu ruchu
- 8.3. Bezpieczeństwo stosowania (działania niepożądane i toksyczne)

9. Psychologiczny wymiar pracy fizjoterapeuty. Wybrane aspekty teoretyczne i praktyczne procesu usprawniania pacjentów z dysfunkcjami narządu ruchu

Krzysztof Owczarek, Mirosława Adamus

- 9.1. Wprowadzenie
- 9.2. Radzenie sobie z emocjami
 - 9.2.1. Poznawcze przystosowanie się do niekorzystnych wydarzeń
 - 9.2.2. Ekspresja emocji – bezpośrednie wyrażanie emocji

- 9.2.3. Wzbudzanie i wzmacnianie emocji pozytywnych
- 9.3. Pacjent po urazie – proces adaptacji do stanu utraty sprawności.
Regulacja emocji i instrumentalne radzenie sobie
 - 9.3.1. Uraz jako zadanie – podejście instrumentalne
 - 9.3.2. Postawy pacjentów wobec utraty sprawności
 - 9.3.3. Czynniki związane z sytuacją – pacjenci z chorobą przewlekłą i po urazie
- 9.4. Zasoby fizjoterapeuty w pracy z pacjentami po urazie – wybrane kompetencje psychospołeczne
- 9.5. Specyfika relacji fizjoterapeutycznej
 - 9.5.1. Zagadnienia ogólne
 - 9.5.2. Uwarunkowania relacji związane z wiekiem pacjenta
- 9.6. Podsumowanie

10. Fizjoterapia a niepełnosprawność narządu ruchu

Jakub Grzegorz Adamczyk

- 10.1. Wprowadzenie
- 10.2. Amputacje
- 10.3. Urazy i uszkodzenia rdzenia kręgowego
- 10.4. Choroby i urazy ośrodkowego układu nerwowego
- 10.5. Inne schorzenia narządu ruchu

11. Wybrane aspekty współpracy fizjoterapeuty z zespołem terapeutycznym, rola edukacyjna fizjoterapeuty i organizacja kompleksowej rehabilitacji

Monika Lewandowska

- 11.1. Współpraca w zespole terapeutycznym
- 11.2. Rola edukacyjna fizjoterapeuty
 - 11.2.1. Rola edukacyjna fizjoterapeuty skierowana na osobę pacjenta
 - 11.2.2. Rola edukacyjna fizjoterapeuty skierowana na samego siebie
- 11.3. Organizacja kompleksowej rehabilitacji

CZĘŚĆ SZCZEGÓŁOWA

12. Rozwojowe wady kręgosłupa i klatki piersiowej

Janusz Nowotny

12.1. Wady kręgosłupa

12.1.1. Postawa ciała

12.1.2. Nieprawidłowa postawa ciała

12.1.3. Wady postawy w płaszczyźnie strzałkowej

12.1.4. Boczne skrzywienia kręgosłupa

12.1.5. Diagnostyka wad postawy

12.1.6. Postępowanie korekcyjne

12.2. Wady klatki piersiowej

12.2.1. Klatka piersiowa lejkowata

12.2.2. Inne wady klatki piersiowej

13. Współczesne postępowanie fizjoterapeutyczne w zaburzeniach posturalnych w płaszczyźnie strzałkowej i skoliozach

Olga Nowotny-Czupryna, Krzysztof Czupryna

13.1. Specyfika zaburzeń posturalnych w płaszczyźnie strzałkowej w różnych grupach wiekowych

13.2. Zaburzenia posturalne w płaszczyźnie strzałkowej o podłożu funkcjonalnym

13.2.1. Cele postępowania fizjoterapeutycznego

13.2.2. Etapy i składowe leczenie zachowawczego funkcjonalnych zaburzeń posturalnych w płaszczyźnie strzałkowej

13.2.3. Edukacja pacjenta

13.3. Skoliozy

13.3.1. Rodzaje skolioz, objawy i diagnostyka (zob. rozdz. 12)

13.3.2. Cele postępowania fizjoterapeutycznego

13.3.3. Postępowanie profilaktyczno-lecznicze w skoliozach niskostopniowych oraz tzw. postawie skoliotycznej

13.3.4. Leczenie zachowawcze skolioz idiopatycznych – rekomendacje Society on Scoliosis Orthopedic and Rehabilitation

Treatment (SOSORT)

13.3.5. Skoliozy u osób dorosłych – specyfika postępowania fizjoterapeutycznego

Pytania sprawdzające

14. Kręgosłup

Jerzy Edward Kiwerski, Katarzyna Czerniewska

14.1. Charakterystyka czynnościowa

14.2. Wybrane sposoby funkcjonalnej oceny kręgosłupa

14.2.1. Testy szyjnego odcinka kręgosłupa

14.2.2. Testy piersiowego odcinka kręgosłupa

14.2.3. Testy lędźwiowego odcinka kręgosłupa

14.2.4. Testy stawów krzyżowo-biodrowych

14.2.5. Testy ogólne dotyczące całego kręgosłupa

14.3. Zespoły przeciążeniowe

14.4. Najczęstsze choroby kręgosłupa

14.4.1. Zmiany przeciążeniowo-zwyrodnieniowe kręgosłupa szyjnego

14.4.2. Zmiany przeciążeniowo-zwyrodnieniowe kręgosłupa lędźwiowo-krzyżowego

14.4.3. Kręgozmyk (*spondylolisthesis*)

14.4.4. Choroba Scheuermanna

14.4.5. Podsumowanie

14.5. Urazowe uszkodzenia kręgosłupa

14.5.1. Przyczyny i rodzaje

14.5.2. Rehabilitacja pacjentów po urazie rdzenia szyjnego

14.5.3. Rehabilitacja pacjentów po urazach niższego segmentu rdzenia kręgowego

14.5.4. Podsumowanie

14.6. Specyfika leczenia fizjoterapeutycznego pacjentów w wieku podeszłym z osteoporozą

14.6.1. Osteoporoza i problemy z nią powiązane

14.6.2. Fizjoterapia pacjentów z osteoporozą

14.6.3. Podsumowanie

15. Obręcz barkowa i staw ramienny

Leszek Romanowski, Ewa Bręborowicz

15.1. Zespół ciasnoty podbarkowej, uszkodzenie pierścienia rotatorów

15.1.1. Anatomia, patofizjologia i rozpoznanie

15.1.2. Leczenie zachowawcze

15.1.3. Leczenie operacyjne

15.2. Bark zamrożony (*capsulitis adhaesiva, frozen shoulder*)

15.2.1. Patofizjologia i rozpoznanie

15.2.2. Leczenie zachowawcze

15.2.3. Leczenie operacyjne

15.2.4. Postępowanie pooperacyjne

15.3. Zwichnięcie i niestabilność stawu ramiennego

15.3.1. Anatomia, patofizjologia i rozpoznanie

15.3.2. Leczenie zachowawcze

15.3.3. Leczenie operacyjne

15.3.4. Postępowanie pooperacyjne

15.4. Endoprotezoplastyka stawu ramiennego

15.4.1. Anatomia, wskazania, rodzaje endoprotez, powikłania

15.4.2. Postępowanie pooperacyjne

16. Ramię i staw łokciowy

Stanisław Pomianowski, Szymon Pietruszka

16.1. Wprowadzenie

16.2. Zespoły przeciążeniowe

16.2.1. Łokieć tenisisty a zespół bólowy przedziału bocznego stawu łokciowego

16.2.2. Łokieć golfisty

16.3. Choroby okolicy stawu łokciowego

- 16.3.1. Zespół Kiloła–Nevina
- 16.3.2. Zespół mięśnia nawrotnego obłego
- 16.3.3. Górny zespół cieśni nerwu łokciowego
- 16.4. Obrażenia ramienia i okolicy stawu łokciowego
 - 16.4.1. Złamanie trzonu kości ramiennej i zespół cieśni nerwu promieniowego
 - 16.4.2. Zwichnięcia stawu łokciowego
- 16.5. Złamanie dalszego końca kości ramiennej
- 16.6. Złamanie bliższego końca kości łokciowej
- 16.7. Złamanie bliższego końca kości promieniowej
- 16.8. Specyfika leczenia przykurczów pourazowych stawu łokciowego
 - 16.8.1. Przyczyny powstawania przykurczów
 - 16.8.2. Rodzaje przykurczów
 - 16.8.3. Zakresy ruchu stawu łokciowego
 - 16.8.4. Diagnostyka
 - 16.8.5. Leczenie
 - 16.8.6. Postępowanie pooperacyjne

17. Przedramię i ręka

Leszek Romanowski, Ewa Bręborowicz

- 17.1. Neuropatie uciskowe nerwu łokciowego
- 17.2. Neuropatie uciskowe nerwu pośrodkowego
- 17.3. Neuropatie uciskowe nerwu promieniowego
- 17.4. Rola fizjoterapii w leczeniu neuropatii w obrębie przedramienia i ręki
- 17.5. Uszkodzenia ścięgien w obrębie przedramienia i ręki
 - 17.5.1. Uszkodzenie ścięgien prostowników palców
 - 17.5.2. Uszkodzenie ścięgien zginaczy nadgarstka i palców
 - 17.5.3. Fizjoterapia w uszkodzeniach ścięgien w obrębie przedramienia i ręki
 - 17.5.4. Tenoliza ścięgna

- 17.6. Złamania w obrębie przedramienia i ręki
 - 17.6.1. Złamania dalszego końca kości promieniowej
 - 17.6.2. Fizjoterapia w leczeniu złamań w obrębie przedramienia i ręki

18. Obręcz biodrowa, staw biodrowy i udo

Jarosław Czubak, Agnieszka Stępień

- 18.1. Charakterystyka czynnościowa stawu biodrowego
- 18.2. Wybrane aspekty oceny funkcjonalnej
- 18.3. Wady rozwojowe stawu biodrowego – przykurcze mięśni okolicy stawu biodrowego
- 18.4. Biodro koślawe, szpotawe i dysplastyczne
 - 18.4.1. Biodro koślawe
 - 18.4.2. Biodro szpotawe
 - 18.4.3. Biodro dysplastyczne
- 18.5. Zespoły przeciążeniowe miednicy i okolicy stawu biodrowego
 - 18.5.1. Entezopatie obręczy miednicznej i stawu biodrowego
 - 18.5.2. Zapalenia przeciążeniowe kaletek maziowych okolicy stawu biodrowego
- 18.6. Choroby stawu biodrowego
 - 18.6.1. Choroba Legga–Calvégo–Perthesa
 - 18.6.2. Konflikt udowo-panewkowy
 - 18.6.3. Choroba zwyrodnieniowa stawów z umiejscowieniem w stawie biodrowym – koksartroza
- 18.7. Obrażenia miednicy i stawu biodrowego
 - 18.7.1. Uszkodzenia obróbka stawu biodrowego
 - 18.7.2. Złamania kości krzyżowej i miednicy
 - 18.7.3. Złamanie bliższego końca kości udowej
 - 18.7.4. Złamania trzonu kości udowej

19. Staw kolanowy

Artur Stolarczyk, Magda Stolarczyk, Bartosz Maciąg

- 19.1. Diagnostyka dysfunkcji stawu kolanowego

- 19.1.1. Badanie podmiotowe
- 19.1.2. Badanie przedmiotowe
- 19.1.3. Diagnostyka obrazowa – wskazania
- 19.1.4. Ocena funkcjonalna aktywności codziennej i sportowej
- 19.2. Wady rozwojowe i choroby wieku dziecięcego
 - 19.2.1. Kolano koślawe i szpotawe
 - 19.2.2. Kolano tyłowygięte
 - 19.2.3. Choroba Osgooda–Schlattera
- 19.3. Obrażenia stawu kolanowego
 - 19.3.1. Złamania
 - 19.3.2. Uszkodzenia więzadłowe
 - 19.3.3. Uszkodzenia łąkotek
 - 19.3.4. Uszkodzenia chrząstki
 - 19.3.5. Choroba zwyrodnieniowa stawu kolanowego
- 19.4. Zespoły przeciążeniowe stawu kolanowego
 - 19.4.1. Entezopatia więzadła rzepki – tzw. kolano skoczka
 - 19.4.2. Boczne przyparcie rzepki
 - 19.4.3. Zapalenie ścięgien mięśni gęsiej stopki
 - 19.4.4. Przerost ciała Hoffy

20. Podudzie i stopa

Jarosław Czubak, Agnieszka Stępień

- 20.1. Charakterystyka czynnościowa
- 20.2. Wybrane sposoby oceny funkcjonalnej
- 20.3. Dziecięce wady rozwojowe – stopa płaska i płasko-koślawą
 - 20.3.1. Badanie przedmiotowe
 - 20.3.2. Badania obrazowe
 - 20.3.3. Leczenie
- 20.4. Stopa płaska statyczna u dorosłych
 - 20.4.1. Badanie przedmiotowe
 - 20.4.2. Leczenie

- 20.5. Stopa poprzecznie płaska
 - 20.5.1. Badanie przedmiotowe
 - 20.5.2. Leczenie
- 20.6. Paluch koślawy (*hallux valgus*)
 - 20.6.1. Badanie przedmiotowe
 - 20.6.2. Badania obrazowe
 - 20.6.3. Leczenie
- 20.7. Zespoły przeciążeniowe
 - 20.7.1. Przewlekłe zespoły przeciążeniowe ścięgna piętowego – achillodynia
 - 20.7.2. Zespół kanału stępu
 - 20.7.3. Zespół przeciążeniowy rozciągna podeszwowego – tzw. ostroga piętowa
- 20.8. Choroby stopy
 - 20.8.1. Choroba Haglunda–Severa
 - 20.8.2. Paluch sztywny (*hallux rigidus*)
- 20.9. Obrażenia podudzia i stopy
 - 20.9.1. Skręcenia stawu skokowo-goleniowego

Przypisy